

Uznesenie Ríšskeho snemu

č. 14/2023

z 3. novembra 2023

o ratifikácii Wormského konkordátu medzi pápežom a cisárom z roku 1122

v znení ústavného zákona č. 57/2023, ktorým sa mení a dopĺňa ústavný zákon č. 3/2003

Ústava SRR-AC a niektoré ďalšie zákony

Ríšsky snem

prijal toto uznesenie:

§ 1

Ratifikácia

V súlade s čl. 1 ods. 2, čl. 38 písm. f), čl. 39 a čl. 46 písm. a) Ústavy Svätej ríše rímskej – Arauského cisárstva (ďalej len „ústava“) Ríšsky snem ratifikuje Wormský konkordát uzatvorený 23. septembra roku Pána 1122 medzi pápežom Kalixtom II. a cisárom Svätej ríše rímskej (ďalej len „ríša“) Henrichom V.

§ 2

Práva priznané cisárovi pápežom

Pápežské (cirkevné) privilégia priznané cisárovi (ríši) sa interpretujú a vykonávajú týmto spôsobom:

- a) ríša naďalej uznáva kánonickú voľbu aj investitúru biskupov Svätou rímskou cirkvou (ďalej len „cirkev“), pričom nad rámec privilégia daného ríši Wormským konkordátom, nebude do voľby ani investitúry nijako zasahovať,
- b) výnimku tvorí cirkevný hierarcha nominovaný cirkvou, ktorý vykonáva svetskú moc svojim členstvom v Kolégiu kurfirstov, ktoré je zborom voliteľov pri voľbe cisára a zároveň jednou z troch komôr Ríšskeho snemu v zmysle ústavy. Tu platí dohoda v zmysle Wormského konkordátu:
  1. cirkevný hierarcha je volený kánonickou voľbou katedrálou kapitulou alebo vyberaný iným orgánom cirkvi v zmysle cirkevného práva,
  2. cisár alebo ním poverení vyslanci majú právo byť prítomní pri tejto voľbe alebo výbere,
  3. v prípade sporov pri voľbe alebo výbere, cisár alebo ním poverení vyslanci môžu po konzultácii – radou alebo rozsudkom metropolitu,

koprovinciálnych biskupov alebo iných kompetentných cirkevných hodnostárov, dať súhlas a pomoc tej strane sporu, ktorá má väčšie právo,

4. zvolený alebo vybraný cirkevný hodnostár bez akéhokoľvek vymáhania dostane od ríše regálie vo forme žezla a na základe toho bude voči ríši plniť svoje svetské zákonné povinnosti,
- c) cirkevní hodnostári zvolení v Taliansku alebo Burgundsku ostávajú nad rámec privilégia daného ríši Wormským konkordátom v kompetencii cirkvi, bez zásahu ríše, pokiaľ sa nejedná o hodnostára, ktorý má zastupovať cirkev v orgánoch ríše podľa písm. b); vtedy platia podmienky Wormského konkordátu popísané v ustanovení písm. b),
- d) v záležitostiach, v ktorých cirkev vznesie sťažnosť a požiada ríšu o pomoc, ríša v súlade so svojimi kompetenciami poskytne cirkvi pomoc.

§ 3

Práva priznané pápežovi cisárom

Cisárske (ríšske) privilégia priznané pápežovi (cirkvi) sa interpretujú a vykonávajú týmto spôsobom:

- a) ríša v prípade cirkevného hierarchu nominovaného cirkvou, ktorý vykonáva svetskú moc podľa § 2 písm. b) priznáva právo cirkvi na investitúru odovzdaním prsteňa a berly zo strany cirkvi,
- b) ríša priznáva cirkvi kánonickú voľbu a slobodné vysväcovanie cirkevných hierarchov vo všetkých kapitulách v ríši, bez zásahu ríše nad rámec Wormského konkordátu, pokiaľ nejde

- o hierarchu vykonávajúceho svetskú moc podľa § 2 písm. b),
- c) ríša má za to, že všetok majetok a klenoty svätého Petra, ktoré boli od začiatku sporu o investitúru až do dnešného dňa cirkvi zabavené, boli cirkvi vrátené,
  - d) pokiaľ ide o ďalšie majetkové nároky cirkvi, ktoré nie sú vo vlastníctve ríše, ríša bude cirkvi nápomocná pri ich reštitúciách, pokiaľ sú tieto nároky oprávnené; to sa týka aj majetku ostatných laických a duchovných osôb, ktoré boli stratené v spore o investitúru,
  - e) vo veciach, kde cirkev požiada o pomoc, ríša ju poskytne; vo veciach, v ktorých cirkev vznesie sťažnosť, ríša náležite zabezpečí vykonanie spravodlivosti.

§ 4

Cirkevný hierarcha so svetskou mocou

Cirkevnému hierarchovi nominovanému cirkvou, ktorý vykonáva svetskú moc svojim členstvom v Kolégiu kurfirstov, ktoré je zborom voliteľov pri voľbe cisára a zároveň jednou z troch

komôr Ríšskeho snemu v zmysle ústavy, sa nad rámec Wormského konkordátu, a v súlade s historickou tradíciou, priznáva titul člena Kolégia kurfirstov – „arcikancelár katolíckej cirkvi“.

§ 5

Záverečné ustanovenia

(1) Práva ríše priznané jej cirkvou Wormským konkordátom, ktorých sa ríša zriekla týmto ratifikačným uznesením (právo prítomnosti pri kanonickej voľbe a podiel na investitúre cirkevných hierarchov, ktorí nevykonávajú svetskú moc), môžu byť kedykoľvek v budúcnosti znovu nadobudnuté a dané do súladu s platným znením Wormského konkordátu.

(2) Historické listiny z roku 1122 a ich preklad sú prílohou tohto uznesenia.

Laura IX. Lau Ren, v. r.

Cisárovná / Imperatrix / Царица

Annina von Fedorkoburgová, v. r.

predsedníčka Ríšskeho snemu

Prílohy:

1. Edikt cisára Henriho V. (historická kópia) (pápežská časť sa v origináli nezachovala)
2. Preklad historických dokumentov

Príloha č. 1 – Edikt cisára Henriho V. (historická kópia) (pápežská časť sa v origináli nezachovala)

In nomine dei amen. Ego Henricus in christo Romanorum Imperator Augustus. pax dei et beati domini ecclesie et christi p. Cal. a p. remedia anime
meae dimittens deo et sanctis deus apud Petro et Paulum. hoc est. catholicam ecclesiam omnem in vobis partibus et baculis. et concilio in vobis ecclesiis que
in regno vel imperio meo sunt. canonice scripti de electione et liberis consecratione. Litteras et pagulas beati Petri que a principio huius ecclesie
nos ad hactenus habuimus tempore patris mei sine eorum debita sunt que habeo. eade sunt Romane ecclesie. que vobis non habeo ut
et hactenus habere videtur. litteras etiam aliam omnium ecclesiarum et principum. et aliorum tam clericorum quam laycorum que in vobis habent sunt
censuris principum vel in iudicio que habeo prout que non habeo in iudicio. Hactenus videtur. Et de vobis pace et christi. hoc est.
Romane ecclesie et omnibus qui in parte ipsi sunt vel sequuntur et in quibus sunt Romane ecclesie iuribus postulaverunt. Hactenus videtur. et de
quibus mihi fecerit querimoniam debita vobis facta sunt. Hec omnia vobis sunt consenti et debita principum. Quare nominati subscripsi sunt
Mellinus archiepis Mogontiu. f. Coloniensis archiepis. H. Pribonensis ep. O. Bambergensis ep. D. Spirensis ep. H. Aquisgranensis. C. Remensis. D. Altonensis.
L. abbas Aldensis. Henricus dux. Fridericus dux. S. dux. Leopoldus dux. Marchio Brandenburgensis. Stephanus Engelberc. Godofredus Comes. Walterus comes.
Berengarius comes. f. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1160.

Privilégium pápeža Kalixta II.

Ja, Kalixtus, biskup, sluha sluhov Božích, udeľujem právo tebe, svojmu milovanému synovi Henrichovi, z milosti Božej vznešenému cisárovi Rímanov, aby voľby biskupov a opátov nemeckého kráľovstva, ktorí patria do tohto kráľovstva, sa uskutočnili za tvojej prítomnosti, bez simónie a bez násilia; tak, že ak medzi zúčastnenými stranami vznikne nejaký spor, ty s radou alebo rozsudkom metropolitu a koprovinciálnych biskupov dáš súhlas a pomoc strane, ktorá má väčšie právo. Zvolený bez akéhokoľvek vymáhania dostane od teba regálie vo forme žezla a na základe toho bude voči tebe plniť svoje zákonné povinnosti. Ale ten, kto je vysvätený v iných častiach tvojej ríše [t. j. Burgundsko a Taliansko], do šiestich mesiacov a bez akéhokoľvek vymáhania od teba dostane regálie vo forme žezla, a za to bude plniť svoje zákonné povinnosti voči tebe (okrem všetkých práv, o ktorých je známe, že patria rímskej cirkvi). V záležitostiach, v ktorých mi vznesieš sťažnosť a požiadaš o pomoc, ja ti v súlade s povinnosťami svojho úradu poskytnem pomoc. Udeľujem ti skutočný pokoj aj všetkým, ktorí sú alebo boli na tvojej strane v čase tohto sporu.

Edikt cisára Henriho V.

V mene svätej a nedeliteľnej Trojice, ja, Henrich, z milosti Božej vznešený cisár Rímanov, z lásky k Bohu a k Svätej rímskej cirkvi a k nášmu pánovi pápežovi Kalixtovi a za spásu svojej duše, odovzdávaj Bohu a svätým Božím apoštolom Petrovi a Pavlovi a Svätej katolíckej cirkvi celú investitúru cez prsteň a berlu; a daj, aby vo všetkých kostoloch, ktoré sú v mojom kráľovstve alebo ríši, sa mohla uskutočňovať kanonická voľba a slobodné vysväcovanie. Všetok majetok a klenoty svätého Petra, ktoré boli od začiatku tohto sporu až do dnešného dňa zabavené, či už za čias môjho otca alebo za mojich, a ktoré vlastním, vraciam tej istej svätej rímskej cirkvi. Čo sa týka tých vecí, ktoré nemám vo svojej držbe, budem verne pomáhať pri ich navrátení. Čo sa týka majetku aj všetkých ostatných kostolov a kniežat a všetkých ostatných laických a duchovných osôb, ktoré boli stratené v tomto spore: podľa rady kniežat alebo podľa spravodlivosti vrátim veci, pokiaľ ich mám v držbe; a verne budem pomáhať pri navrátení ďalších vecí, ktoré nevlastním. Udeľujem skutočný pokoj nášmu pánovi pápežovi Kalixtovi a Svätej rímskej cirkvi a všetkým, ktorí sú alebo boli na jej strane. A vo veciach, kde Svätá rímska cirkev požiada o pomoc, ju poskytnem; vo veciach, v ktorých mi vznesie sťažnosť, náležite poskytnem spravodlivosť. Všetky tieto veci boli vykonané so súhlasom a radou kniežat, ktorých mená sú tu pripojené: Adalbert arcibiskup z Mainzu; F. arcibiskup z Kolína nad Rýnom; H. biskup z Regensburgu; O. biskup z Bambergu; B. biskup zo Spires; H. z Augsburgu; G. z Utrechtu; Ou. z Kostnice; E. opát z Fuldy; Henry, vojvoda; Fridrich, vojvoda; S. vojvoda; Pertolf, vojvoda; markgróf Teipold; markgróf Engelbert; Godfrey, gróf Palatín; Otto, gróf Palatín; Berengar, gróf. Ja, Frederick, arcibiskup z Kolína nad Rýnom a arcikancelár, som to ratifikoval.